

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/164/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118011601
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118011601.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jozefa Piknu, v trestnej veci proti odsúdenému Z. M., nar. XX.XX.XXXX v S. C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného a občianskeho združenia HOPE - POMOC ODSÚDENÝM, IČO: 42275393, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.07.2018, č. k. 1PP/85/2018-47, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.01.2019 v Trnave takto

rozhodol:

I. Podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného Z. M. **z a m i e t a**.

II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť navrhovateľa - občianske združenie HOPE - POMOC ODSÚDENÝM, IČO: 42275393, **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd I. stupňa podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) ponuku záujmového združenia občanov: Občianske združenie „SHELTER“, so sídlom P.O.BOX 13, 972 71 Nováky, IČO: 42275393, na prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného: Z. M., nar. XX.XX.XXXX, a návrh o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15.10.2012 sp. zn. 1T/136/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.09.2016 sp. zn. 2To/73/2016, zamietol.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že formálna podmienka podmiennečného prepustenia v danom prípade bola splnená, keďže odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Druhá zákonná (materiálna) podmienka, a to tá, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu, sa podľa názoru okresného súdu nejavila ako splnená, keďže z hodnotenia riaditeľa ústavu, ako aj z osobného spisu odsúdeného a rozhodnutí súdov o skoršom návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, bolo zistiteľné, že správanie a vystupovanie odsúdeného sa stabilizovalo po tom, keď nastúpil na výkon trestu odňatia slobody (t.j. dňa 15.11.2013) až v čase, kedy bol po predošlom preradení do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia preradený „naspäť“ do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (dňa 18.10.2016), pričom v tomto období (od 15.11.2013 do 18.10.2016) sa u neho opakovane vyskytovali porušovania ústavného poriadku, za čo bol viackrát disciplinárne riešený. Je tak podľa okresného súdu zrejmé, že odsúdený významnú časť doposiaľ vykonaného trestu neplnil túto druhú (materiálnu) podmienku, a tak nemohol konštatovať jej splnenie pri rozhodovaní o podanej ponuke záujmového združenia občanov na prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného s návrhom o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Na tomto závere podľa názoru okresného súdu nemohla zmeniť nič

ani skutočnosť, že odsúdenému bola dňa 02.07.2018 udelená v poradí tretia disciplinárna odmena za plnenie pracovných povinností.

Splnená podľa názoru okresného súdu nebola ani tretia z podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného Z. M. bolo podľa názoru okresného súdu riziko recidívy príliš veľké. Okresný súd konštatoval, že s poukazom na jeho trestnú minulosť je zrejmé, že odsúdený sa opakovane dopúšťal rôznorodej trestnej činnosti, pre ktorú bol aj právoplatne odsúdený v ďalších trestných veciach, a v plnej miere sa stotožnil s konštatovanou resocializačnou prognózou odsúdeného, ktorá bola v hodnotení riaditeľa posúdená ako menej priaznivá z dôvodov v hodnotení uvedených. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru okresného súdu nedávali dostatočnú záruku, že odsúdený Z. M. by na slobode viedol riadny život a zabezpečoval si prostriedky na živobytie legálnym spôsobom.

Nakoniec okresný súd v kontexte svojho negatívneho rozhodnutia zohľadnil aj to, že záujmové združenie občanov nepreukázalo skutočnosti tvrdené v predloženej ponuke, najmä akýkoľvek „reálny“ prísľub zamestnania pre odsúdeného po jeho prepustení na slobodu (teda u spoločnosti TERMSTAV-SK, s.r.o.), ako aj možnosť pravidelných konzultácií u psychologičky doc. Mgr. A. D., PhD. (napr. písomným potvrdením od tejto psychologičky). Rozporupne tiež vyznel pre okresný súd obsah predložených dokumentov zo strany zástupcu občianskeho združenia, keď tento na verejnom zasadnutí predložil súdu jednak zápisnicu č. 1/2018 zo Zasadnutia zhromaždenia OS SHELTER zo dňa 08.06.2018 (v zmysle ktorej bol za nového predsedu zvolený G. K.), ako aj zápisnicu č. 3/2018 zo Zasadnutia zhromaždenia OS SHELTER zo dňa 09.06.2018, ktorá bola úplne obsahovo totožná ako bola tá zo dňa 08.06.2018.

Okresný súd pripomenul, že jediným navrhovateľom o podmieňané prepustenie bolo práve toto záujmové združenie občanov (odsúdený vzhľadom k skoršiemu právoplatnému rozhodnutiu súdu o jeho návrhu o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody môže opätovne taký návrh podať až dňa 19.04.2019), a teda posúdenie osoby navrhovateľa malo na rozhodnutie súdu zásadný vplyv.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil po jeho vyhlásení sťažnosť zástupca záujmového združenia občanov, ktorú do konania neverejného zasadnutia sťažnostného súdu neodôvodnil. Prokurátor sa po vyhlásení uznesenia vzdal sťažnosti. A odsúdený sa k opravnému prostriedku nevyjadril. Odsúdený sťažnosť podal až dňa 12.09.2018 u riaditeľa ústavu. V sťažnosti uviedol, že riaditeľ ústavu odporúča jeho prepustenie s dohľadom. Súd nesplnenie tretej podmienky odôvodnil výpočtom rizika sociálneho zlyhania z hodnotenia riaditeľa a jeho trestnou minulosťou. Podľa jeho názoru však súd takýto výpočet nemal použiť. Namietal, že súd neprihliadal na skutočnosť, že skutky za ktoré je vo väzení sa stali v roku 2008 a od roku 2009 neporušil zákon, a ani na nápravu vo výkone trestu. S občianskym združením a jeho členmi je v kontakte dva roky. Vyslovil názor, že súd mal vyzvať predsedu združenia o doplnenie chýbajúcich potvrdení. Z týchto dôvodov ako aj z dôvodu, že jeho rodina, priateľka a občianske združenie mu vytvorili čo najlepšie podmienky na život na slobode a sám pochopil správny smer v živote žiadal, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a prikázal okresnému súdu vec znovu prejednať a rozhodnúť.

Krajský súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podali sťažovatelia sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného bola podaná oneskorene a sťažnosť občianskeho združenia nie je dôvodná.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu aj krajský súd zistil, že odsúdený splnil iba formálnu podmienku na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Súd I. stupňa správne vyhodnotil, že správanie sa odsúdeného vo výkone trestu nepreukazuje polepšenie tak, ako to vyplýva z hodnotenia riaditeľa ústavu.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS možno zistiť, že odsúdený sa len formálne prispôbil podmienkam výkonu trestu a jeho správanie preukazuje iba čiastočné polepšenie. Od 03.12.2013 do 25.11.2014 vykonával trest odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde správanie a vystupovanie nemal na požadovanej úrovni, porušoval ústavný poriadok, pôsobil na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu a odmietal plniť svoje povinnosti (okrem iného prechovával nepovolené veci, bol neustrojený, viackrát nedodržiaval časový rozvrh dňa, nedodržiaval zásady slušného správania voči spoluodsúdeným aj personálu, viackrát sa pohyboval vo vymedzenom priestore

v nepovolenom čase). Krátko bol pracovne zaradený, z dôvodu, že zo zdravotných dôvodov bol z práce vyradený. O opätovné pracovné zaradenie neprejavil žiadny záujem. Jeho porušovania ústavného poriadku vyústili postupne k umiestneniu do diferenciacnej skupiny „C“ a neskôr až k umiestneniu do špecializovaného oddielu s bezpečnostným režimom s následným preradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Disciplinárne odmenený v tomto ústave nebol. Disciplinárne tresty z uvedeného ústavu nemá vykázané. Od 25.11.2014 do 18.10.2016 bol po zmene súdnej diferenciacie umiestnený do ÚVTOS a ÚVV Ilava. Správanie a vystupovanie odsúdeného v tomto ústave taktiež nebolo vždy na požadovanej úrovni (okrem iného mal neporiadok v osobných veciach, opakovane nedodržiaval časový rozvrh dňa, nedodržiaval ústrojovú disciplínu, porušil liečebný režim). V tunajšom ústave bol trikrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 02.07.2018 pochvalou za vzorné plnenie si pracovných povinností. Disciplinárne tresty vykázané nemá. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (spáchaný zločin, opakovane súdne trestaný).

Okresný súd tiež správne a v súlade so zákonom vyhodnotil osobu odsúdeného, prihliadol na jeho trestnú minulosť, a dospel k správne záveru o tom, že odsúdený nedáva dostatočné záruky na to, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. okrem formálnej podmienky súčasne spĺňať aj dve materiálne podmienky a to, že svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a zároveň je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený súčasne nespĺňa obe materiálne podmienky vyplývajúce z vyššie uvedeného ustanovenia a preto súd I. stupňa správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď ponuku záujmového združenia občanov na prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného a návrh o jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť občianskeho združenia ako nedôvodnú zamietol.

K podanej sťažnosti odsúdeným treba uviesť, že po preskúmaní spisového materiálu krajský súd zistil, že jeho sťažnosť bola podaná oneskorene.

Z obsahu zápisnice o verejnom zasadnutí konanom prvostupňovým súdom dňa 25.07.2018 (č. I. 45) je totiž zrejmé, že odsúdený bol prítomný na verejnom zasadnutí a po vyhlásení napadnutého uznesenia a poučení o možnosti podania opravného prostriedku v lehote do troch pracovných dní od jeho oznámenia vyhlásil, že sa nevyjadruje. Odsúdený podal sťažnosť až dňa 12.09.2018, z čoho je zrejmé, že zákonná lehota na podanie opravného prostriedku splnená nebola.

Podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť.

Vzhľadom na to, že odsúdený podal sťažnosť oneskorene, krajskému súdu nezostávalo nič iné, len postupom podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku túto zamietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.